

Definitioner till kompetensbeskrivning

Specialistsjuksköterska med inriktning mot operationssjukvård är ett reglerat yrke med skyddad yrkestitel inom hälso- och sjukvård. Nedan följer definitioner på begrepp som används i denna kompetensbeskrivning.

Aseptik

Aseptik betyder att bevara det rena rent och det sterila sterilt. Att arbeta enligt aseptisk teknik innebär arbete i avsikt att minimera antal mikroorganismer i operationsmiljön, på instrument och utrustning och förhindra dem från att kontaminera operationssåret.

Evidensbaserad vård

Evidensbaserad vård avser viljan att förena bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap med beprövad erfarenhet och kunskap för att kunna ge patienter och närstående en så god och effektiv vård som möjligt. Evidensbaserade kunskapsunderlag är systematiskt insamlad och kritiskt värderad forskning.

Kirurgiskt ingrepp

Med kirurgiskt ingrepp avses olika operativa och invasiva ingrepp, undersökningar och behandlingar.

Kompetens

Förmåga och vilja att utföra en uppgift genom att tillämpa kunskap och färdigheter.

Anm: följande innebörd har lagts bakom orden.

Förmåga = erfarenhet, förståelse och omdöme att omsätta kunskap och färdigheter;

Vilja = attityd, engagemang, mod och ansvar;

Kunskap = fakta och metoder – att veta;

Färdigheter = kunna utföra i praktiken – att göra.

Kvalitet

Grad till vilken en verksamhet uppfyller ställda krav enligt SOSFS 2005:12.

Kvalitetsutveckling

Ett viktigt kännetecken på kvalitetsutveckling är att det sker en kritisk reaktion över den egna verksamheten. Sjuksköterskor har ett ansvar att ge en god och säker omvårdnad. Vilket innebär ett kontinuerligt förbättringsarbete som förutom förändringar i omvårdnadsmetoder och arbetssätt också omfattar utveckling och förbättring av den organisation och de system som man verkar i .

Ledningssystem

System för att fastställa grundprinciper för ledning av verksamheten och ställa upp mål samt för att uppnå dessa mål enligt SOSFS 2005:12.

Patientsäkerhet

Skydd mot vårdskada enligt § 6 Patientsäkerhetslagen SFS 2010:659

Perioperativ omvårdnad

Perioperativ omvårdnad omfattar tre faser. Den preoperativa fasen omfattar tiden från det att patienten fått besked om sin kirurgiska behandling fram tills patienten förs över till

operationsbädden. Den intraoperativa fasen omfattar tiden under det kirurgiska ingreppet. Den postoperativa fasen omfattar tiden från det att patientens kirurgiska ingrepp är avslutat på operationsalen tills omvårdnaden i relation till ingreppet har utvärderats.

Specialistsjuksköterskan utför omvårdnadsåtgärder för patienten i de pre-, intra- och postoperativa faserna genom att bland annat möta patienten via samtal före, under och efter det kirurgiska ingreppet för att garantera en trygg och säker vård med kontinuitet i samband med det kirurgiska ingreppet.

Vårdmiljö

I vårdmiljö ingår fysisk, psykisk och social miljö för patient och vårdare. Operationsmiljön utgörs av en verksamhet präglad av effektivitetskrav, specialisering och kontinuerlig användning och utveckling av högteknologiska hjälpmedel.

Vårdrelaterad infektion

Varje infektionstillstånd som drabbar patienter till följd av sjukhusvistelse eller behandling i öppen vård, oavsett om det sjukdomsframkallande ämnet tillförts i samband med vården eller härrör från patienten själv, samt oavsett om infektionstillståndet yppas under eller efter vårdtiden. Med vårdrelaterad infektion avses även infektionstillstånd som personal ådragit sig till följd av arbetet.

Vårdskada

Med vårdskada avses, enligt § 5 SFS 2010:659, lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid på patientens kontakt med hälso- och sjukvården. Med allvarlig vårdskada avses vårdskada som är bestående och inte ringa, eller har lett till att patienten fått ett väsentligt ökat vårdbehov eller avlidit.

Yrkeskunnande

Yrkeskunnande omfattar tre typer av kunskaper;

Kunskaper i den direkta yrkesutövningen (den arbetstekniska delen)

Kunskaper om de tekniska, ekonomiska, organisatoriska och sociala principer, traditioner och konventioner som arbetet är baserat på (den yrkestestetiska delen)

Kunskaper omkring, vilka avser kunskaper som gör det möjligt att tolka och förstå de sammanhang i vilket arbetet ingår samt kunskaper av kommunikativ art (den allmänbildande delen).

Dessa tre delar är en grundläggande förutsättning för yrkeslärande.